

Globalizáció
Light

“ Pedig nagyon szeretném, ha még sokáig igaz lenne itt, a Kárpát-medencében *Vivaldi: Négy évszak* gyönyörű zenéje.

Aki akar, menjen melegebb éghajlatra vonattal!

Egyre inkább tagadhatatlan, hogy a klímaváltozás, klímamegbolondulás vagy akárhogy is hívjuk nem csak városi legenda. Több hazai klímakutató munkáiból is látszik, hogy egyre gyakoribb a hőségnapok száma, és a tél sem az igazi már. A klímamegbolondulást pedig jól példázzák a hihetetlen méretű felhőszerkezetek, vagy az, hogy karácsony napján villámlással kísért trópusi zápor érheti el országunkat. Mindez hosszú távon azt eredményezheti, hogy országunkban más éghajlati zóna sajátosságai alakulnak ki. Az egyre elhúzódó forró nyár és rövidülő téli időszak őszi és tavaszi átmenetek nélkül a tőlünk délebbre elhelyezkedő országokra, például Olaszországra jellemző. Ez sokunknak nem gond, akárcsak a képen látható Nórának, aki a kabát mellé szívesen hordja strandpapucsát, hiszen a nyarat és a meleget szereti. De gond ez a természetnek, az élővilágnak és a mezőgazdaságnak, mert az élelmiszereinket adó növények nem 35 Celsius fokra és szárazságra vannak beállva. Rémkép csak, hogy egyszer keletkezhet egy olyan átmeneti időszak, amikor a hagyományos növényeink már nem viselik el a szélsőségeket, de a mediterrán fajtáknak még nem lesz elég meleg a klíma. Mika János klímakutató egy előadásban azt mondta, hogy klímaváltozás van, de lehet még tenni ellene.

Én télen is nyaralnék...

...és ha nem teszünk valamit, vágyam hamar valóra válhat!

“ Borban az igazság, üvegben a bor, üveg a visszaváltóban, vagy a szelektív hulladékgyűjtőben van jó helyen.

Ha visszaváltós sem lesz - egyre fogy -, akkor nem veszünk semmit töletek... Enyjebejnye, felelőtlen üdítőgyártók... Zéró cukor oké, zéró felesleg nem oké?

Az elmúlt években mindennapi társunkká váltak a műanyag palackok, már vizet is csak abból igazán jó inni, és lassan elkerülhetetlen, hogy egy-egy bevásárlás során ne vigyen haza belőle az ember egy tucatot. Csak egy becslés: ha egy ember napi 1,5 liter folyadékot fogyaszt, akkor napi 1 PET-palackot használ fel, ez évi 365 üveg, tehát egy átlag család évi 1000 palackot dob a szemétkukába. Ha ezt átszámítjuk Magyarország 10 milliós lakosságára, azt jelenti, hogy kis híján 4 millió palack kerül ki egy évben, és ez csak csekély becslés. Gyűjthetjük szelektíven is, de nem biztos, hogy megoldás a problémára, hiszen amíg a boltban kapható ásványvizes palackok nem újrahasznosított anyagból készülnek, addig továbbra is csak a szemetet termeljük, mert nem lehet minden palackból polárpulcsit készíteni. Természetesen azért érdemes a szelektívbe dobni, mert legalább nem egy az egyben kerül a szemétkupacra, hanem kezdenek vele valamit. Tehát egy megoldás van: a jól megszokott visszaváltható üvegek. Sörből, borból nem is szabad mást venni, hiszen a dobozos sör drágább és az íze is rosszabb, a kannás bort pedig csak a képen látható Balázs tudja jóízűen meginni. Az üdítőkből is van még egy-két termék, amiből lehet visszaváltható palackosat választani, aki pedig nem ragaszkodik az ásványi tartalomhoz, az választhatja a már megszokott szóda- vagy szikvizet.

“ Inkább *“Hass, alkoss,
gyarapíts...”* ”

Ne tedd gyorsabban
tönkre! A természetes
természetkopás bele van
kalkulálva... ”

Sokan elfelejtik, hogy az ember hiába érzi úgy, hogy kinőtt a természetből, mégis annak apró része csak. Egyre többet veszünk el belőle: lebetonozzuk, kiirtjuk, eltüzeljük, felhasználjuk, megesszük, beolvasztjuk és hosszan sorolhatnánk még. De sosem gondolunk bele, hogy még mennyit vehetünk el a természetből, mert az ember gondolata csak addig ér, amíg a szeme ellát. Így hát a mezőgazdaság által művelt területek, a parkerdők, a tengert elárasztó olaj számunkra soknak, néha végtelennek hat. De ha nem egy ember szemével gondolkodunk, akkor rá kell jönnünk, hogy igenis véges. És nem az olajjal vagy az arannyal kell nekünk foglalkozni, mert nem az a legfontosabb. Hanem az ivóvíz, ami láthatatlan és amíg folyik a csapból, nem érzékeljük, hogy rohamosan fogy. Márpedig a szemétlerakókkal, bányászattal, beépítéssel, erdőpusztítással pont az ivóvízbázisunkat veszélyeztetjük. A másik fontos dolog az ételmisszer. Ugyan ez folyamatosan megújul, de ha egyre több területet zsigerelünk ki és egyre több szmoggal szennyezzük a levegőt, akkor hamarosan a végtelennek tűnő ételmisszer-utánpótlás is véget ér. Ne felejtsük el tehát, hogy nem mi tartjuk életben a Földet és a természetet, hanem - ahogy Panna is mondja-, a Föld és a természet tartja életben az emberiséget. Rossz lenne úgy kelni egyik reggel, hogy már csak a krumpli terem meg a Földön, nem?

Ne tedd tönkre
a helyet, ami
éltet!

“ A környezet nem csak a tied, nem teheted vele, amit akarsz!

A Föld nem az emberiség rezervátuma?
Ja...

Érdeemes elgondolkodni ezeken a mondatokon, hiába vulgáris, nagyon jól kifejezi az igazságot, amibe igazából bele sem gondolunk. Azt gondoljuk, hogy csak mi, emberek vagyunk a Föld bolygón, a többi élőlény csak arra való, hogy ebéd vagy vacsora legyen az asztalunkon. De érdekes eljátszani a gondolattal, hogy mi történne, ha egy nyúl nagyobbra és erősebbre nőne nálunk, és minden nap eljönne hozzánk és belebogyózna az ágyunkba. Mert ha képletesen is, de mi is ezt tesszük minden nap. Még azok is, akik nem illegálisan rakják le szemetüket, vagy nem szemetelnek, szintén belerondítanak ezeknek az élőlényeknek az életterébe. A szemételep egyre nagyobb területet vesz el a környezettől, az egyre növekvő szeméttől. Erre megoldás lehet a kevesebb műanyag vásárlása, illetve a műanyag szatyrok leváltása vászonszatyorra, vagy a már említett visszaváltható palack. De ha megvan a szemét, akkor inkább gyűjtsd szelektíven, mert úgy mégis kezdeni tudnak vele valamit! Ha teheted, akkor pedig komposztálj a családdal! A háztartási hulladékok harmadrészét olyan dolgok teszik ki, amik otthon komposztálhatóak lennének, és helyben vissza lehetne forgatni a természetbe. Ha ezek az anyagok eljutnak a szemételepre, ott azok is csak felesleges hulladékká válnak. Tehát fogadd meg a tanácsot és gondolkodj, mielőtt beleszarsz más ágyába...

Képzeld azt, hogy
nyúl vagyok!
Ne szemetelj, én se
szarok az ágyadba...

“ Karcsúbban és egészséges táplálkozással egyszer akár a Földet is körbefuthatod!

Egyél hazai zöldet!
Spanyol eper, görög barack,
olasz szőlő, nothanx!

A klímaváltozás mérsékléséért a legtöbbet a fogyasztási szokások megváltoztatásával lehet tenni. Fontos, hogy a Magyarországon is termő élelmiszerekből minden esetben a hazait válasszuk, de még jobb, ha helyi, vagy régiós termelők termékeit fogyasztjuk. Ezzel ugyanis rengeteg elpöfögtetett benzint lehet megspórolni. Gondoljatok bele, mennyivel kevesebb üvegházhatású gáz jut a levegőbe, ha cecei fokhagymát vesztek, nem pedig kínait. Vagy a helyi gazdaságból származó tej mennyivel kevesebbet utazik, mint a cseh mleko. Vannak olyan termékek, amikből már a biominősítésű is elérhető áron van. Például ilyenek a liszt-félék, ahol az árkülönbség elhanyagolható, vagy például helyi termelők biosajtjai. De ha kávé, tea, csoki, akkor abból csak is Fair Trade-et szabad vásárolni, mert ezek nem csak méltányos kereskedelemről származnak, hanem a legjobb legtöbbször organikus terményt csomagolják be nekünk. A végére hagytam a feketelevest. A legtöbb szén-dioxidot a húsfogyasztás mérséklésével lehet elérni, mert nem elég, hogy a marhákat például etetni, itatni, fűteni, szállítani kell, ellenben még metánt is eregetnek magukból, igen sűrűn. De persze vonatkozik ez minden állatra, mert tartásukhoz rengeteg víz és energia szükséges. Ez a legnehezebb része a zöld táplálkozásnak, de néha meg lehet fogadni Zoli tanácsát, hogy együnk csak zöldet.

Ne pazarolj!
Egyél **zöldet!**

“ Rájöttek már a kerékpározás számtalan előnyére a hollandok, a skandinávok és még sokan mások. A jót nem szégyen utánoznunk.

A biciklizéshez nélkülözhetetlen a lánc... amúgy jó... 🎵

Folyamatosan növekszik az autók száma az országban és a világon, de tudni kell, hogy a föld olajkészlete nem végtelen. Az egyre növekvő benzinárakon jól látszik a fogyatkozás, hiszen minél kevesebb lesz belőle, annál többre fog kerülni számunkra. Átmeneti megoldás az olcsóbb és környezetbarátabb bio-etanol megjelenése, de az sem jelent megoldást, hiszen az etanol előállításához szükséges növények megtermeléséhez szabad földterületek száma is véges és nem tudja a világ igényeit ellátni. Nem mondom azt, hogy le kell tenni az autót és soha nem szabad ezentúl használni, mert ez sok esetben megoldhatatlan. De próbáljunk meg önmérsékletet tanúsítani és a városi ügyintézéshez, vagy egy kisebb bevásárláshoz ne használjuk a kocsit. Rendkívül jó és könnyű ilyen helyzetek megoldására a kerékpár. A belváros hivatalai és bankok között könnyen és gyorsan lehet közlekedni kerékpárral, míg autóval a parkolás költséges és nehézkes. Ezért ajánlom mindenkinek, hogy pattanjon biciklire, amivel mindenhol hamar odaér, valamint nem kell parkolót keresgélni és ahogy Gábor is mondta, még a klíma sem fogyasztja feleslegesen a benzint.

Biciklizz te is!
Gyors, könnyű
parkolni és ingyen
van a klíma!

“ Gondolj arra, hogy mennyivel jobban esik sétálni a fák övezte, tiszta levegőjű erdőben, mint a kopár sivatagban.

Mindenki legyen természetesen büdös! Mint én! ♪

Az elmúlt 10-20 évben szintetikussá vált az életünk. Ma már minden tartalmaz mesterséges, laborban kikevert dolgokat, melynek vitatott az egészségre és a természetre gyakorolt hatása. A TV és a média arról szólnak, hogy egyre fiatalabb korban el kell kezdenünk magunkra kenni mindenféle kenőcsöt, nappali krémet, éjszakai krémet, hámlasztót, stb. És mindenki úgy teszi ezt, hogy el sem gondolkozott sosem azon, hogy mit tartalmaznak azok a kencék, és milyen hatással vannak a bőrre. A fiatalabb korosztályban már szinte lehetetlenség létezni egy táskányi festék, alapozó, szájfény, púder, pirosító és még tucatnyi eszköz nélkül. De talán ezek azok a szerek, amelyek miatt 5-10 év múlva már hidratáló, bőrregeneráló kemikáliákat kell használni. Arról nem is beszélve, hogy ezeknek az állatokon tesztelt szereknek a gyártása, kifejlesztése milyen hatással van a környezetünkre. Vagy az emberi fejekben milyen torzulásokat okoz az, hogy mindenki mást mutat a kirakatban, mint a valóság. Mára a mű-, gumidolgok lettek az elfogadottak. A szilikonnal növesztett mellek, botoxtól simuló ráncok, centi vastag sminkes és hát a Photoshop. De idővel rájön az ember, hogy nem tudnak a laboratóriumok versenyezni a természettel és az elmúlással, tehát fogadjuk meg Réka tanácsát és lássuk be, hogy a szépség igazából a természetből fakad.

A szépség a természetből fakad...

...ne irtsd a fákat!

“ A híres slágerben is hallható, hogy *“Ne vágj ki minden fát...!!!”* Legyen a mottónk: Többet ültess, mint amit kivágysz!

Régi hagyományokkal bíró szőlőtermelő faluban mondják a kocsmában, hogy nem éri meg, ezért kivágják a szőlőtőkét és akácot ültetnek... Súlyos... Ha tehetném, a 4000 cm³ feletti autók soknak kötelezővé tenném a hetenkénti faültetést! Minden sztráda egy-egy erdő lenne...

Egyre több zöldfelületet áldozunk fel a kényelmünkért vagy az ipar szolgálatára, de bele sem gondolunk, hogy egy gyár vagy pláza által elragadott terület milyen hatással van a környezetünkre vagy saját életünkre. Lélegző területet betonozunk ki a városban, ami egyre nagyobb hőséget eredményez, hiszen a föld és a zöld területek a melegben is hűvösebb levegőt párologtatnak, míg a beton még éjszaka is a nappali meleget ontja magából. Ezért ha nem is lehet megakadályozni az ipar és a kereskedelem térhódítását, legalább a meglévő területeket gondozzuk, hogy minél nagyobb és dúsabb zöldterület maradjon meg. Laci azt üzeni nektek, hogy ültessetek. Ültessen el mindenki egy fát, virágot, vagy fűvet, akinek lehetősége van rá. Nem nagy dolog ez. A hétvégi ház füvesítéséből megmaradt magot szórjátok szét a város bevetetlen vagy gazos területein, vagy a panelházak előtti területre ültess el pár virágot.

ÜLTESS!

“ Mindenki tehet valamit a maga módján környezete tisztaságáért és a tisztaság már fél egészség. Azt pedig tudjuk, hogy az egészségünk a legnagyobb kincsünk.

Kollektív, tudatos
módosítást adjon
az ég!

A munkánk során nagyon sokat találkozunk azzal a felfogással, hogy kisemberként nem tehetünk semmit a klímaváltozás, globalizáció ellen. Az elsöre megkérdezettek többsége azt mondja, hogy a nagy multiknak meg az államnak kell változtatni, mert addig hiába tesz bármit a kisember. Ez a felfogás hibás. Ahogy képünkön Dani is mondja, csak együtt tehetünk valamit az ügy érdekében. Hiszen a gyárak semmit nem fognak tenni addig, amíg így is fogy a termékük. Ők csak a kereslettel és a profittal foglalkoznak. És amíg az emberek keresik és megveszik a sok műanyagszemétkébe csomagolt terméket, vagy a kínai fokhagymát, addig a gyáraknak, cégeknek, áruházaknak nem érdeke változtatni a hozzáállásukon. Az állam szintén így működik, hogy amíg a többség azért szólal fel, hogy legyen jobb az oktatás, vagy legyen olcsóbb az élet, addig az állam azzal foglalkozik inkább. De ha egyre több ember és mozgalom fog a zöld értékek mellett felszólalni, szavazni, akkor az állami szervek ezzel is foglalkoznak. Tudni kell, hogy mi, emberek irányítunk a szavazatunkkal, ami politikában a négyévenkénti voksolás. A kereskedelemben minden vásárlás egy-egy szavazat a környezetbarát termékek mellett vagy éppen ellen.

“ Globalizáció Light ”

“ Németh Lajos
meteorológus ”

Kardos H. János
zenész ”

Impresszum

Globalizáció Light

Silye Zoltán - szöveg

Kovács Milán - design, kiadványszerkesztés, tördelés

Vajgerné Böhm Erika - korrektúra

Az újság 100%-ig újrahasznosított papíron nyugszik.

Gaja Környezetvédő Egyesület, 2010.

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap
társfinanszírozásával valósult meg.

